

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Sancta Communitas, In Paupertate religiosa inviolata

Wissingh, Anton

Coloniae Agrippinae, 1699

Cap. XVII. De peculiarum seu depositorum incorporatione, & confusione,
tam apud Moniales, quàm Monachos, seu Religiosos.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-49611](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-49611)

tas Dei recipit pœnitentes, & consolatur eos.

R. 2. Talibus pensionatis ac peculiatis Monachis, plùs in pecuniæ, quàm Dei providentia confidentibus, & hinc Deo displicentibus propter suam exilem confidentiam, his, inquam, *Joan. Cassianus*, meritò applicat illud in Deuteron statutum: *Quis est homo formidolosus, & corde pavidus? non egrediatur ad bellum: vadat, & revertatur in domum suam; ne pavere faciat corda fratrum suorum, sicut & ipse timore perterritus est.* (cap. 20.) Ipsos ad monasticam militiam affirmat ineptos; semetiplos enim præcipitant in Monasteriis, & alios secum, licèt non in lapsum, tamen intubationem. *h. i.*

CAPUT XVII.

De peculiarium seu depositorum usualium incorporatione, & confusione, tam apud Moniales, quàm Monachos, seu Religiosos.

Q. 1. An ad hoc ut peculia seu deposita usualia particularia Religiosis particularibus licita sint in casibus suprâ allegatis, requiratur, ut *Conventui incorporentur, & confundantur*, prout dicitur in Decreto S. C. visit. Apost. inserto Constit. Urbanis. Ante responsionem.

N. 1. Ex *H. Casal* p. 4. c. 11. quòd duplex incorporatio possit considerari: *Una quoad solum dominium*; quâ scil. privata peculia dominio Conventus subsunt, ab eoque jure domini possidentur, ita, ut nullus alius sit peculiaris istius substantiæ dominus, quàm solus Conventus (nam pri-

privati solennes professores sunt dominiū incapaces, ut supponitur) licet interim quo ad actualem usum ac utilitatē, pro particularibus particulariū Fratrum necessitatibus sublevandis deposita hæc peculiaris substantia conservetur. *Secunda incorporatio est totalis*; de qua dicit cit. *Casal. Docet etiā Clemens VIII. ut pecunia incorporetur, ita debere communi misceri, ut inter pecuniam sororis Lucia, & sororis Ursulina, nulla appareat distinctio.* Bartolus l. si vacantia, dicit per Abbatem, vel Priorem curandum esse, ut ea pecunia describantur in libro aliarum possessionum, aut declaretur effectus esse de mensa, & incorporatas; vel certè ad minus promiscuè & indifferenter in omni necessitate iis uti debere. h. i.

N. 2 Ex eodem, dum fit solū *incorporatio quoad dominium*, peculia illa conservantur separata v. g. apud communem depositariam, ita tamen, ut quælibet Soror (vel Frater) habeat privatam bursam, seu pixidem clausam, appresso suo nomine, seu alio signo discretivo; inferatque, & extrahat pro necessitate sua sublevanda: & unaquæque pro se est sollicita; quælibet ad pixidem, & marsupium suum, ut necessitatibus suis prospiciat, diligenter recurrit, & quomodo conservet & augeat hunc suum reservatum casum (ut ajunt) satagit. At, ubi est perfecta & totalis *incorporatio*, ad solos Prælatos & Officiales pertinet, de mensa aut massa communi singulorum necessitatibus providere: nec audet quispiam pecuniam tenere *separatim*, sed neque computum eorum exigere, quæ dono aut alio

quovis titulo acquisisset; sed extemplo omnia debent Superiori exhiberi, vel Officiali, & per eum Conventui *incorporari*. In deposito autem, (dum non fit perfecta incorporatio totalis) illa pro particularium necessitatibus *separatim* asservantur; & quilibet (ut sic loquar) suum novit. *h. i.*

N. 3. Ex supradictis c. 13. §. *septima*, quod Superiores Regulares (multo minus privati quique, id est, subditi) caput secundum sess. 25. de Regularibus declarare, & interpretari nequeant (in quo cap. statuit & decernit S. Concilium de *incorporatione*, bonorum Conventus administratione, suppellectilium concessione, &c.) Quam interpretationem sic explicat *H. Casal*, quod *nullus audeat aut presumat mentem Concilii interpretari, relaxando id, NB. quod tanto zelo stabiliendum desiderat. Negotium illud non ad quemlibet de grege, sed ad Summum Pontificem, & S. Congregationem spectat; immo aliis sub poena excommunicationis lata sententia id prohibitum est; ut apparet ex Bulla Pii IV. quae incipit, Benedictus Deus &c. data Romae 7. Calend. Febr. 1563. h. i. Jam*

R. In Religionibus illis, in quibus per particulares Ordinis Constitutiones, aut Decretum S. Congreg. Eminentiss. DD. Cardinalium praescribitur, quod pecunia omnes tam certa quam incerta, aliaeque res quaecumque fratrum, etiam ex eleemosynis, concionibus, aliove labore, aut consanguineorum, seu aliorum largitione, etiam intuitu personae datae, aut alijs quovis modo ab
eis

eis acquisita, vel acquirenda, vel aliàs quomodo-
 libet Conventui obvenientes, debeant statim, id
 est, infra viginti quatuor horas, Superiori tradi,
 Conventuique incorporari, & confundi: ubi præ-
 terea præscribitur, quòd pecunia omnes, & res
 quæcumque Conventui quoquo modo obvenientes
 debeant communi arario, & deposito inferri, &
 in eo conservari: Itidem, quòd per Dispensatorem
 Conventus debeat Superiori, Fratribus, totique
 Conventui de singulis necessariis (mandante Supe-
 riore) provideri: Insuper, quòd Superiores quid-
 quid deposcit Fratrum necessitas, per Officiales
 Conventus, in propria tamen specie, non verò in
 pecuniis, Fratribus ipsis benignè, paternèque de-
 beant ministrare, &c. In illis, inquam, Reli-
 gionibus requiritur Incorporatio perfectior, &
 non sufficit incorporatio quoad solum dominiũ.
 Patet ex præmissis; quia, si de singulis necessariis,
 omnibusque Fratribus, etiam unicuique eorum
 familia minimo, ex pecunia communis ararii sub
 tribus clavibus custodita; in quo & Fratrum elec-
 mosyna conservantur particulares, sed non sepa-
 ratim, & illator illarum vocatur tantum exhi-
 bitor; fiat provisio, & sic debeat fieri; tunc non
 possunt ibi permitti licitè privata peculia, sepa-
 ratim conservanda, sub speciali ad singula clave,
 particulari marsupio, aut cistula, sed debent pro
 necessitatibus particularibus Fratrum, ita (ut
 præmissum est, & supponitur) incorporata, &
 confusa conservari. Et tunc etiam nulli in parti-
 culari habent causam, ob quam indigerent par-
 ticulare peculium, seu depositum habere; Cujus

concedendi tunc nulla causa sufficiens existeret: nec Fratres necesse habebunt, ut pro se in particulari sint solliciti, aut pro ulla necessitate sublevanda satagant, &c. Patet hæc veritas sufficienter.

Qui autem aliter interpretatus fuerit, videat, ne vim faciat verbis, ne lædat animam suam, ita detorquendo Decretum S. Concilii Trid. & S. Congregationis in sensum tam violentum, *illud relaxando*. Qualiter verba illa sint in *naturali sensu*, (*non ita violento*) intelligenda, id satis patet ex contextu antecedente, & consequente, dummodo quis impartiali animo legere voluerit, & construere. *Verba legis non sunt otiosa; & illius est legem interpretari authenticè, cuius est condere*. Hæc vox *incorporare* numquam apud doctos habuit aliam intelligentiam, aut explicationem. Quocirca nimis dura & grossa esset intelligentia & incorporatio, si intellectus ejus posset in hoc salvari, quòd una cistula poneretur super aliam, una crumena prope aliam, &c. *Præterea in illa Religione non approbantur privata pecunia, seu deposita*, in qua jubentur omnes particulares quasque eleëmofynas communi ærario præsentare, & inferre, inibi incorporandas, & confundendas ita, ut Provinciale Capitulum, vel Capitularis Congregatio singulis annis habenda possit de iis absolutè, *& quidquid in Domino videbitur, quoquo modo disponere*.

Insuper esset ridiculum dictu, si Superiores tenerentur subditis de omnibus necessariis providere; & hi possent interim pro libito depositi peculium habere, augere, extrahere, exponere
 &c.

&c. O! quanta inde mala oriuntur, & exorta sunt !. Immo potius ut verum approbo, quod docet *Peyrinis*, quod Abbas non teneatur vestire, nec alimentare Monachum habentem pingue, & sufficientissimum pro utroque peculium, & hoc resignare nolentem. *Cujus ratio est*; quia (*per se loquendo*) qui privata sectando & quærendo, segregat se à communibus, indignum se facit, ut pascatur, & vestiatur ex communibus. *Ubi regnant private bursa, ibi rarò vivitur pacificè.* Hic terminus, *private*, odibilis est in S. communitatis lege.

Q. 2. Quid S. Congregatio Eminentiss. DD. Cardinalium decreverit circa privata peculia incorporanda, nominatim in Conventibus monialium.

Respondet Zegnerus in dissert. Canon. p. r. c. 1. §. 14. his formalibus. Fagnanus refert decretum S. Congreg. datum Archi-Episopo Urbini. Hic enim cum retulisset S. Congregationi, se non potuisse adducere Moniales cujusdam monasterii ad suscipiendam exactam vitam communem; ideoque illis proposuisse, ut fieret communis arca, cujus clavis penes Abbatissam existeret, & intus eam aptarentur tot scriniola, quot essent Moniales, ita ut unaquaque haberet claviculam scrinioli sui, & in eo asservaret pecuniam ex laboribus vel aliunde partam, que in ipsius tantum, & non in alterius necessitates erogari deberet arbitrio Abbatisse. S. Congregatio hoc temperamentum iudicium existimavit, ac repugnans decreto Concilii Trid. ac S. Congregationis Apost. Visitat. quod jubet, ut omnia

nia Superiori tradantur, Conventuique incorporarentur. Ideoque mandavit Archi-Episcopo, ut, quamdiu Moniales communem vitam non susciperent, interdiceret ipsis receptione puellarum ad habitum, & professionem h. i.

Deinde subjungit idem Fagnanus. Et generaliter tam S. Congregatio Concilii, quam S. Congregatio Episcoporum ac Regularium hanc receptionem prohibuit in pluribus Monasteriis Monialium, in quibus ex relatione Episcoporum intellexit communem vitam non observari. Immo cum in specie id prohibuisset in quodam Monasterio Lyciensi, & puella, quæ in eo habitum Novitiarum susceperat ante prohibitionem S. Congregationis, iterum ac tertio petiisset se ad Professionem admitti, offerens se communem vitam exactè observaturam; S. Congregatio semper abnuvit, periculosum existimans profiteri in Monasterio, in quo Moniales omnes erant proprietaria. (De quo Dionys. Carthus. in tr. de reformat. Monialium). Hæc ille.

CAPUT XVIII.

De verita peculiaritate & proprietate aliquarum Monialium.

I. Fidelis & prudens Dei servus Hieronymus, cum centum esset annorum, scripsit Regulam Monialibus Ordinis sui, in qua tangit, qualis communiter sit naturalis dispositio mulierum, & ait: (cit. à Dionys Carthus. l. de reformat. mat.